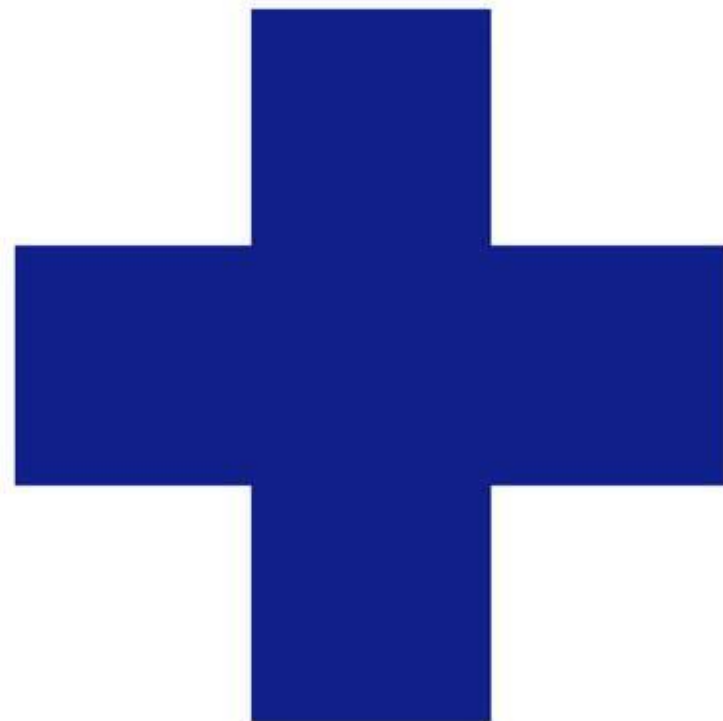

Μάνη: 17 Μαρτίου 1821 - Η Επανάσταση ξεκίνησε από την Αρεόπολη

Η κήρυξη της Επανάστασης στη Μάνη, έλαβε χώρα στις 17 Μαρτίου του 1821 - Ήταν η σπίθα που περίμεναν όλοι να ανάψει.

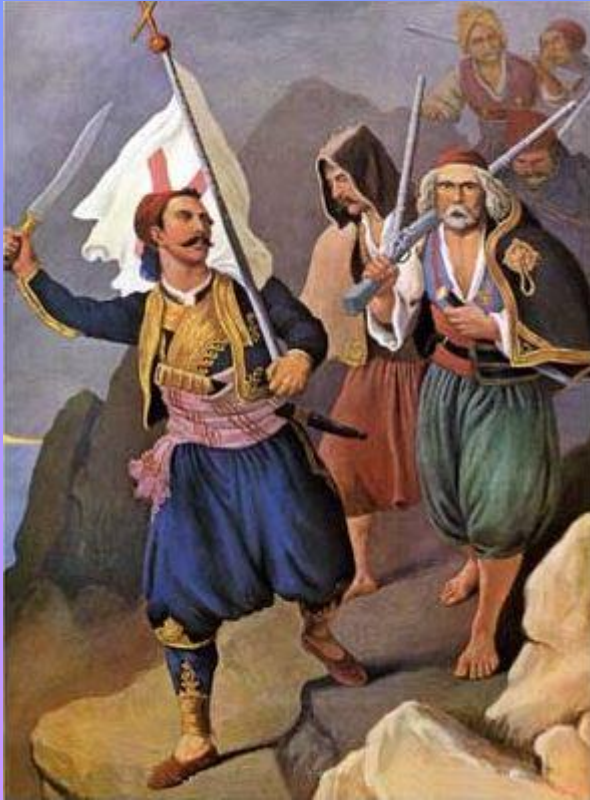
- Σύμφωνα με τις γραπτές μαρτυρίες οι πρόκριτοι της περιοχής, ζήτησαν από τον ηγέτη τους, Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη, να ξεκινήσει πρώτη η Μάνη τον αγώνα της απελευθέρωσης, κάτι που ήταν σύμφωνο και με τους σχεδιασμούς της Φιλικής Εταιρείας.
- Έτσι, ακολούθησε η συγκέντρωση όλων των Μανιατών οπλαρχηγών, ύστερα από πρόσκληση του Πετρόμπεη, την 17η Μαρτίου 1821, στην Τσίμοβα, τη σημερινή Αρεόπολη, που ήταν η πρωτεύουσα των Μαυρομιχαλαίων.
- Εκεί **«συνεννοήθησαν να λάβωσι τα όπλα κατά των Τούρκων»** -όπως μαρτυρεί ο Γενναίος Κολοκοτρώνης- και ο παριστάμενος **Θεόδωρος Κολοκοτρώνης** ανέλαβε να διαβιβάσει την απόφαση αυτή στους οπλαρχηγούς της Μεσσηνίας, της Αρκαδίας και της Αχαΐας.
- Στην τοπική παράδοση, το γεγονός διασώθηκε σαν θρύλος, σύμφωνα με τον οποίο όλοι οι οπλαρχηγοί συγκεντρώθηκαν στην πλατεία της πόλης, μπροστά στο ναό των Ταξιαρχών, και στη θέση «Κοτρώνι» ύψωσαν την πρώτη επαναστατική σημαία, πρόχειρα κατασκευασμένη από λευκό ύφασμα, με γαλάζιο σταυρό στο κέντρο.
- Στην επάνω πλευρά έγραφε **«Νίκη ή Θάνατος»** (και όχι «Ελευθερία», γιατί η Μάνη θεωρείτο ελεύθερη και αδούλωτη), και στην κάτω **«ταν ή επί τας»**.

ΝΙΚΗ Η ΘΑΝΑΤΟΣ

ΤΑΝ Η ΕΠΙ ΤΑΣ

- Η σημαία ευλογήθηκε από τους ιερείς και όλοι οι αρχηγοί, με προεξάρχοντα τον Κατσάκο Μαυρομιχάλη, ορκίσθηκαν γονυπετείς ότι ενωμένοι θα αγωνιστούν για την ελευθερία του έθνους.

- **Ο όρκος των Μανιατών μπροστά στην εκκλησία των Ταξιαρχών στην Αρεόπολη:**
- *«Ορκίζομαι, εις το όνομα του Παντοδύναμου μας Θεού, εις το όνομα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού και της Αγίας Τριάδος, να χύσω και την υστέραν ρανίδα του αίματός μου, υπέρ πίστεως και Πατρίδος. Ορκίζομαι, να μη βλέπω εις τα όπισθεν εάν δεν αποδιώξω τον εχθρόν της Πατρίδος και της Θρησκείας μου. Ορκίζομαι, «Ταν ή επί Τας» και «Νίκη ή Θάνατος» υπέρ Πίστεως και Πατρίδος.»*

- Ο παπάς του χωριού όρκισε και ευλόγησε τα όπλα των καπεταναίων και των παλικαριών τους στην Εκκλησία των Ταξιαρχών. **Οι ατίθασοι Μανιάτες ξεκίνησαν την Επανάσταση, οκτώ μέρες πριν από την γνωστή σε όλους έναρξη (25η Μαρτίου).**
- Αμέσως μετά, ο Κυριακούλης Μαυρομιχάλης και ο Γιατράκος ξεκινούν για τον Μιστρά και τη Μονεμβασιά, ενώ ο Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης και ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης με 2.000 άνδρες για την Καλαμάτα.
- Εν τω μεταξύ, στο άλλο άκρο της Πελοποννήσου σημειώνεται η πρώτη επαναστατική ενέργεια του Αγώνα, με την πολιορκία των Καλαβρύτων (21 Μαρτίου), την οποία υπερασπίζεται για λογαριασμό των Οθωμανών ο Ιμπραήμ Αρναούτογλου.
- Μετά την αποτυχημένη έναρξη των επαναστατικών επιχειρήσεων στις παραδουνάβιες περιοχές της Μολδοβλαχίας το Φλεβάρη του 1821, αποφασίστηκε η έναρξη των επιχειρήσεων στην Μάνη που είχε οριστεί βασικό ορμητήριο του αγώνα.
- Ακόμα και οι γυναίκες της Μάνης έπαιξαν καθοριστικό ρολο σε αντίστοιχη μάχη. Δέος νιώθεις όταν πηγαίνοντας στα σπήλαια Διρού συναντάς το άγαλμα της γυναίκας με το δρεπάνι. Είναι η κλασική φιγούρα της κυράς του χωριού, που είναι τόσο γνώριμη σε όλους μας, αυτής με τη μαντήλα, το φακιόλι, στο κεφάλι, με το μακρύ μέχρι τις πατούσες των ποδιών φόρεμα. Φιγούρα αγριεμένη, με βαθιές σκαμμένες ρυτίδες στο πρόσωπο που κραδαίνει απειλητικά ένα μεγάλο δρεπάνι...

<< Στο ρημοκλήσι τον Διρού
λειτούργα ο Πρωτοσύγγελος,
και τ' άχραντα μυστήρια
έφερνε στο κεφάλι του
βάλλοντας το χερουβικό.
Μ' άξαφνα κι ανέλπιστα
Τούρκοι τον παραλάβασι,
Μα οι άντρες όλοι λείपाσι,
είταν στη Βέργα τ 'Αλμυρού
όπου τρωάδα ο πόλεμος
πάαινε δυο μερόνυχτα.
Μόνο τα γυναικόπαιδα
και γέροντες ανώφελο
γιατ' είταν θέρος, βρέθηκαν
με τα τραπάνια στα λουριά.
Καθόλου δε δειλιάσασι,
καθόλου δεν τρομάξασι,
μόν' έδωκαν την είδηση
στον Κωσταντίνο με πεζό.
κι έδραμε κατά το Διρό.
Βλέπεις γυναίκες να χερούν
και τα τραπάνια να κρατούν
τους Αραπάδες να χτυπούν.
«Εύγε σας, ματαεύγε σας,
γυναίκες, άντρες γίνητα,
σαν ανδρειωμένες μάχεσθε,
σαν Αμαζόνες κρούετε»...

Photo G. Venizelou